

Historia filozofii

1. Pradzieje ludzkości.

Gospodarka zbieracko-łowiecka. Zagadka paleolitycznego malarstwa.

Początki rolnictwa (ok. 12 000 lat p.n.e.).

Powstanie pierwszych cywilizacji: Mezopotamia i Egipt (ok. 3500 r. p.n.e.), dolina Indusu (ok. 2800 r. p.n.e.), Indie i Chiny (ok. 1500 r. p.n.e.).

Rewolucja duchowa VI w. p.n.e. i jej konsekwencje.

2. Narodziny hinduizmu.

Powstanie cywilizacji indyjskiej i jej wczesna religia (Rygweda).

Wczesne upaniszady (VII-VI w. p.n.e.) i nauka o samsarze (reinkarnacji).

Teoria i praktyka jogi królewskiej.

Ramajana i Mahabharata (a zwłaszcza Bhagawadgita): hinduizm pobożnościowy, jego bogowie i praktyki.

3. Narodziny buddyzmu.

Życie i nauczanie Buddy (VI-V w. p.n.e.).

Cztery Prawdy Szlachetne i Szlachetna Ścieżka Ośmioraka.

Buddyzm therawady.

Buddyzm mahajany i jego odmiany: madhjamaka, jogaczara, buddyzmy czystych krain.

Buddyzmy wadźrajańskie i zen.

4. Narodziny filozofii w starożytnej Grecji.

Filozofowie przyrody z Miletu: Tales (ok.620-ok.550), Anaksymander, Anaksymenes.

Pitagoras z Samos (ok.570-ok.497 p.n.e.) i jego uczniowie.

Spór Heraklita (ok.540-ok.480 p.n.e.) z eleatami o istnienie ruchu.

Empedokles (ok.480-ok.420 p.n.e.) o czterech materialnych elementach, miłości i niezgodzie. Anaksagoras (ok.500-ok.430 p.n.e.) o nieskończonej liczbie elementów i wprowadzającym je w ruch duchu.

Atomizm Demokryta (II poł.V w. p.n.e.).

5. Ateny jako „szkoła Hellady”.

Relatywizm sofistów.

Etyczne poszukiwania najmądrzejszego z ludzi, Sokratesa (469-399 p.n.e.): intelektualizm etyczny, metoda zbijania i metoda położnicza.

Hedonizm Arystypa (ok.435-ok.355).

Cynizm Antystenesa (ok.445-ok.365 p.n.e.) i Diogenesa (ok.410-ok.320).

6. System filozoficzny Platona (427-347 p.n.e.).

Idee a rzeczy (i dodany później Demiurg).

Człowiek jako dusza uwięziona w ciele.

Upadek duszy.

Wizja wędrówki dusz.

Uczenie się jako przypominanie sobie.

Ku miłości platonicznej.

Projekt państwa doskonałego.

7. System filozoficzny Arystotelesa (384-322 p.n.e.).

Forma a materia, cztery przyczyny, celowość w naturze.

Kosmologia: wieczny, kulisty świat z kulistą ziemią w środku, Pierwszy Poruszyciel.

Rzeczy nieożywione, rośliny, zwierzęta i ludzie. Człowiek jako zwierzę rozumne.

Kontemplacja teoretyczna jako źródło doskonałego szczęścia.

Etyka rozumnego umiaru.

Polityka. Oczyszczająca rola sztuki (katharsis).

Podboje Aleksandra Wielkiego i początek epoki hellenistycznej.

8. System filozoficzny Epikura (341-270 p.n.e.).

Atomy i próżnia.

Powstanie i budowa świata.

Przyjemności głupców i wybory epikurejskich mędrców. Grono przyjaciół i kwiaty w Ogrodzie.

9. Twórcy stoicyzmu: Zenon z Kiton (334-262 p.n.e.) i Chryzyp z Soloi (ok.280-ok.204 p.n.e.).

Materia a pneuma, rola logosu.

Świat jako najlepszy z możliwych światów i cykliczność dziejów.

Głupcy a mędrcy: człowiek nie może zmienić swego losu, ale może zmienić swój stosunek do losu.

Eklektyczny stoicyzm Panajtiosa (ok.185-ok.110 p.n.e.) i

Posejdoniosa (ok.135-ok.50 p.n.e.).

Rzymscy epigoni stoicyzmu: Seneka (ok.3 p.n.e.-65), Epiktet (ok.50-ok.120), Marek Aureliusz (121-180).

10. Sceptycy przeciw dogmatykom.

„Święty” sceptycyzmu: Pirron z Elidy (ok.365-ok.275 p.n.e.).

Sceptycyzm akademicki Arkezyłosa (ok.316-ok.240 p.n.e.) i Karneadesa (214-129 p.n.e.).

Tropy Ainezydemosa (I w.p.n.e.) i Agryppy w ujęciu Sekstusa Empiryka (ok. 200 n.e.).

11. Uczni w Aleksandrii.

Dzieło Euklidesa (ok.300 p.n.e.).

Starożytna astronomia: Arystarch z Samos i jego pomiary odległości do Słońca i Księżyca oraz heliocentryczny model świata (ok. 270 p.n.e.).

Matematyczne i fizyczne osiągnięcia Archimedes z Syrakuz (ok.285-211).

Eratostenesa (ok.285-193) pomiary obwodu Ziemi.

Model ruchów planet Hipparcha (ok.140 p.n.e.).

Jeżeli potrzebujesz konsultacji przy pisaniu pracy licencjackiej lub magisterskiej, to polecamy serwis [pisanie prac](#) - pomoc w pisaniu prac w granicach dozwolonych prawem